

3. Terveys- ja sairaanhoitoa koskevat asiat

Terveys- ja sairaanhoito sairaalain ulkopuolella

Terveysterveystoimiston johtosäännön muuttaminen, ks. s. 15.

Terveysterveystoimistoon ns. virkalääkärin kanssa päätettiin tehdä virkasäännön palkkaluokituksesta poiketen sopimus jäljempänä mainituista kuukausipalkoista 1.11. alkaen ja kaupunginhallituksen lähemmin määräämässä muodossa: terveystoimiston valvontaosasto, kaupunginhygieenikko (33) 2 575 mk/kk, apulaishygieenikko (27) 1 850 mk/kk; terveydenhuolto-osasto, terveydenhuoltolääkäri (33) 2 575 mk/kk; neuvolatoimisto, lastentarhain lääkäri (28) 2 000 mk/kk; kouluterveydenhuolto-osasto, suomenkielisten kansakoulujen kouluylilääkäri (30) 2 200 mk/kk; 7 kouluylilääkäriä (26) 1 570 mk/kk; ruotsinkielisten kansakoulujen kouluylilääkäri (26) 1 570 mk/kk; kasvatusterveystoimisto, lastenpsykiatri (28) 2 000 mk/kk; suomenkielisten kansakoulujen kasvatusterveystoimisto, koulupsykiatri (27) 2 000 mk/kk; ruotsinkielisten kansakoulujen kasvatusterveystoimisto, koulupsykiatri (27) 2 000 mk/kk (2.10. 692 §).

Terveysterveystoimistoon päätettiin perustaa 1.1.1964 alkaen kolme 17. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaa apulaissylihoitajan virkaa sekä 8. palkkaluokkaan kuuluva varastonhoitajan virka (5.6. 437 §, 4.9. 605 §).

Terveystoimiston tarkastustoimisto. Kaupunginvaltuusto päätti kumota v. 1958 hyväksymänsä terveydenhoitoviraston johtosäännön 23 §:n 3 momentin sekä hyväksyä samaan pykälään uuden 3 ja 4 momentin, joka koski terveystarkastajien pätevyysvaatimuksia. Samalla kaupunginvaltuusto päätti siirtää kymmenen 13. palkkaluokkaan kuuluvaa terveystarkastajan virkaa 1.1.1964 alkaen 14. palkkaluokkaan (13.11. 820 §).

Terv. tark. Kauko Koskensepälle päätettiin myöntää henkilökohtaisena palkanlisänä 15. ja 13. palkkaluokkien mukaisten loppupalkkojen välinen erotus kertomusvuoden alusta lukien. Palkan maksamiseen saatiin käyttää tilapäisiä viranhaltijoita varten varattua määrärahaa (23.1. 82 §).

Kaupunginvaltuusto päätti, että isorokkorokotuksesta aiheutuneiden komplikaatioiden johdosta Auroran sairaalassa hoidettujen potilaiden sairaalamaksut ja ko. sairaalan poliklinikoilla käyneiden henkilöiden poliklinikkamaksut Auroran sairaalalle sekä päivystävien lääkärin palkkiot isorokkotapausten johdosta suoritetuista kotikäynneistä saadaan maksaa terveydenhoitoviraston toimesta kertomusvuoden talousarvioon rokotustoimintaa varten varattua määrärahasta (19.6. 517 §).

Ammattientarkastus. Ammattienylitarkastajan virkaan valittiin 1. 1. 1963 lukien 5-vuotiskaudeksi dipl. ins. Raimo Peltonen 29. palkkaluokan mukaisella palkalla. Vaalista päätettiin ilmoittaa valtion ammattientarkastuksen I piirille (23.1. 80 §).

Ammattientarkastajan virkoihin 5-vuotiskaudeksi valittiin dipl. ins. Ilmi Lahtinen 1.10. alkaen ja ins. Veikko Mäkeläinen 1.1.1964 alkaen. Molemmat 18. palkkaluokan mukaisella palkalla (18.9. 663 §, 11.12. 920 §); 20. palkkaluokan ammattientarkastajan virkaan valittiin 1.4. lukien dipl. ins. Valmu Ranta ja dipl. ins. Maija-Liisa Lieto 1.7. lukien (20.3. 239 §, 19.6. 496 §).

20. palkkaluokkaan kuuluvalla ammattientark. Valmu Rannalle päätettiin anomuksesta myöntää ero virastaan 1.1.1964 lukien (13.11. 818 §).

1. Kaupunginvaltuusto

Neuvolatoimistoon päätettiin 1.1.1964 lukien perustaa kaksi 16. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa kättilön virkaa ja viisi 16. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaa terveyssisaren virkaa (5.6. 438, 439 §).

Kotisairaanhoidotoimistoon päätettiin 1.1.1964 lukien perustaa neljä 13. palkkaluokkaan ja IV kielitaitoluokkaan kuuluvaa kotilääkintävoimistelijan virkaa, kaksi 9. palkkaluokkaan kuuluvaa röntgenteknillisen apulaisen virkaa, kaksi laboratorio-tekniillisen apulaisen virkaa ja kolme 4. palkkaluokkaan kuuluvaa vastaanottoapulaisen virkaa (19.6. 497 §).

Aluelääkärit. Kaupunginvaltuusto päätti perustaa 1.1.1964 lukien neljä uutta 17. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvaa aluelääkäriä virkaa (16.10. 736 §).

Maidontarkastamoon päätettiin 1.1.1964 lukien perustaa 10. palkkaluokkaan kuuluva laboratorioapulaisen virka (4.9. 606 §).

Kaupunginvaltuusto oikeutti maidontarkastamon ylittämään kaluston hankintamäärärahojaan 10 550 mk:lla uuden auton hankkimista varten (6.2. 124 §).

Kaupunginvaltuusto oli v. 1951 tehnyt sopimuksen Helsingin Maidontarkastusyhdistyksen kanssa maidontarkastuslainsäädännön edellyttämästä valvonnasta ja valvonta- sekä valistustyöstä kaupungin maidontuotantoalueella. Kaupungin väkiluvun lisääntymisen vuoksi eivät kaupungin ympäristön maidontuottajat olleet enää pystyneet tyydyttämään kaupungin kulutusmaidon tarvetta, vaan oli maito ollut hankittava usein hyvinkin kaukaa maaseudulta. Näiden maaseutumeijerien lähettämä maito on yleensä ollut heikompa kuin kaupungin ympäristön varsinaisten tuottajien lähettämä maito. Tarkastustoiminnan parantamiseksi kaupunginvaltuusto päätti sanoa irti em. sopimuksen ja oikeuttaa terveydenhoitolautakunnan tekemään Helsingin Maidontarkastusyhdistyksen kanssa seuraavan sopimuksen:

1) Kaupunki suorittaa tammikuun 1 päivästä 1964 alkaen tarkastuspakon alaisen maidontarkastuksen kokonaisuudessaan ja kantaa lääninhallituksen vahvistaman tarkastusmaksun.

2) Yhdistyksen johtokunta toimii maidontarkastuslain edellyttämänä maidontarkastamon neuvottelukuntana. Neuvottelukunnalle maksettavista palkkioista vastaa yhdistys.

3) Kaupunki maksaa kuukausittain yhdistyksen toiminnan tukemiseksi 4 % kuukaudessa kertyneistä tarkastusmaksuista. Yhdistys käyttää varat ansioituneille maidontuottajille ja hyvin hoidetuille maitomyymälöille annettaviin palkintoihin.

4) Kaupungineläinlääkäri on oikeutettu seuraamaan yhdistyksen toimintaa ja yllä mainittujen rahojen käyttöä.

5) Yhdistys saa vuokratta kaupungin maidontarkastamosta navetta- ja maitohygienistä kokoelmaa varten sekä arkistoa varten tarvitsemansa tilan.

6) Yhdistys sitoutuu vuosittain jättämään terveydenhoitolautakunnalle selostuksen toiminnastaan.

Sopimukseen, joka tulee voimaan 1.1.1964 lukien, on lisäksi otettava määräys sen irtisanomismahdollisuudesta. Samalla kaupunginvaltuusto päätti perustaa maidontarkastamoon 27. palkkaluokkaan ja III kielitaitoluokkaan kuuluvan eläinlääkäri viran samasta ajankohdasta lukien (13.11. 821 §).

Avustukset. Kaupunginvaltuusto päätti myöntää Väestöliitolle 6 000 mk:n lisäavustuksen Helsingissä toimivan keskusneuvolan ylläpitämistä varten (4.9. 598 §).

S a i r a a l a t

Sairaalakemistien palkkauksen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin sairaalain ja Koskelan sairaskodin kemistien palkkauksessa otetaan käytäntöön 1.6. lukien valtion palkkausjärjestelmän mukainen palkkaus siten,

1) että Marian, Auroran, Kivelän ja Malmin sairaalain sekä Koskelan sairaskodin kemistin virat, yhteensä viisi virkaa, jotka nykyisin kuuluvat kaupungin 28. palkkaluokkaan siirretään valtion palkkaluokituksen mukaiseen A 27 palkkausluokkaan,

2) että edellisessä kohdassa mainittujen virkojen haltijoille maksetaan sairaalalisää sairaanhoitolaitosten eräisiin palkkauskustannuksiin annettavan valtionavun perusteista annetun asetuksen muuttamisesta 21.9.1962 annetun asetuksen 1 §:n mukaisesti,

3) että em. virkojen haltijoille maksetaan eläkkeet peruspalkan ja ikälisien yhteismäärästä kaupungin viranhaltijain eläkesäännön mukaisesti ja että heidän vuosiloma- ja sairauslomaetuutensa ja muut sosiaaliset edut määräytyvät kaupungin viranhaltijain ao. sääntöjen mukaisesti ja

4) että Marian, Auroran, Kivelän ja Malmin sairaalain kemistin virkojen haltijoille kaupunginvaltuuston 6.9.1961 (ks. s. 33) tekemän päätöksen V kohdassa maksettavaksi hyväksytyjen henkilökohtaisten palkanlisien maksaminen lopetetaan (29.5. 399 §, kunn.as.kok. n:o 64).

Eräiden lääkäreiden palkkauksen uudelleenjärjestelyä koskevan päätöksen osittainen muuttaminen. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa kaupungin sairaalain sekä Koskelan sairaskodin ja Kustaankartanon vanhainkodin lääkäreiden palkkauksen uudelleenjärjestelystä 6.9.1961 tekemänsä päätöksen VI b) kohdan seuraavaksi: Palkkiot yksityispaikoilla olevien potilaiden hoidosta ja toimenpiteistä peritään 1.11. alkaen eräistä sairaanhoitolaitosten maksuista, korvauksista ja palkkioista 30.6.1961 annetun asetuksen (178/61) 4 §:n, sellaisena kuin sanottu säännös on 18.10. annetussa asetuksessa (461/63), mukaisina (18.12. 956 §).

Vapautuksen myöntäminen eräästä hoitomaksusta. Kaupunginvaltuusto päätti vapauttaa ent. toim.pääll. Nikolai Yömaan suorittamasta tyttärensä Ritva-Liisa Yömaan potilasmaksuja toistaiseksi sillä ehdolla, että sairaalalautakunta saa päättää, missä kaupungin sairaalassa potilaan hoito vastaisuudessa järjestetään (6.2. 117 §).

Auroran sairaala. Sairaalakemistien palkan tarkistaminen, ks. ed. olevaa.

Sairaalan kolme 4. palkkaluokkaan kuuluvaa vastaanottoapulaisen virkaa muutettiin samaan palkkaluokkaan kuuluviksi sairaala-apulaisen viroiksi 1.7. lukien (5.6. 441 §).

Isorokkorokotuksesta aiheutuneiden komplikaatioiden johdosta Auroran sairaalassa hoidettujen potilaiden sairaala- ja poliklinikkamaksujen suorittaminen, ks. s. 21.

Kaupunginvaltuusto päätti, että Auroran sairaalan kappeli- ja obduktiorakennuksen muutos- ja lisärakennustyöt sekä niihin liittyvän rakennuksen n:o 16 liittäminen lämpökeskukseen tarkoittava työ samoin kuin myös ko. rakennuksen peruskorjauksiin kuuluvat kellarikerroksen saneeraustyö ja potilashissin rakentaminen saatiin aloittaa ja suorittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta (3.4. 286 §).

Kivelän sairaala. Sairaalakemistien palkkauksen tarkistaminen, ks. ed. olevaa.

Sairaalan 7. palkkaluokkaan kuuluva naisvahtimestarin virka päätettiin muuttaa samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi toimistoapulaisen viraksi ja 4. palkkaluokkaan

1. Kaupunginvaltuusto

kuuluva pesuapulaisen virka samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi sairaala-apulaisen viraksi, molemmat 1.7. lukien (5.6. 441 §).

Kivelä-Hesperian sairaalan 12. palkkaluokkaan kuuluva työnjohtajan virka päätettiin siirtää 13. palkkaluokkaan 1.2. lukien (23.1. 77 §).

Kivelän sairaalan rakennuksen n:o X peruskorjausta varten kaupunginvaltuusto myönsi pääomamenoihin kuuluvista sairaalarakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkityistä määrärahoista 88 360 mk. Työt saatiin aloittaa ja suorittaa valtionapuasian ratkaisua odottamatta (19.6. 501 §).

Malmin sairaalan kemistin palkkauksen tarkistaminen, ks. s. 23.

Marian sairaalan kemistin palkkauksen järjestäminen, ks.s. 23.

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa v:n 1960—1962 talousarvioiden pääomamenoihin sairaalarakennuksia varten merkittyjen määrärahojen käyttötarkoitusta siten, että ko. määrärahoja saadaan käyttää tarvittaessa myös Marian sairaalan alueella sijaitsevien, liikennejärjestelyjen johdosta purettavaksi joutuvien rakennusten purkamiskustannuksia varten (20.3. 246 §).

*Helsingin mielisairaanhuoltopiirin, keskusmielisairaalan ja psykiatrisen huolto-
toimiston ohjesäännön hyväksyminen.* Hesperian sairaalan uuden osastorakennuksen valmistuminen aiheutti eräitä organisatorisia muutoksia, jonka vuoksi sairaalalautakunta oli asettanut jaoston näitä muutoksia tutkimaan. Jaosto oli sittemmin ehdottanut mietinnössään eräiden virkajärjestelyjen suorittamista ja uuden ohjesäännön hyväksymistä Helsingin mielisairaanhuoltopiiriä, keskusmielisairaala ja psykiatrista huoltotoimistoa varten. Sairaalalautakunnan, huoltolautakunnan, Koskelan sairaskotikomitean ja kaupunginhallituksen annettua asiasta lausuntonsa kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä ehdotetun uuden ohjesäännön. Uusi ohjesääntö alistettiin lääkintöhallituksen vahvistettavaksi (19.6. 519 §, v:n 1956) kunn. as. kok. n:o 115.

Hesperian sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti 1.7. lukien muuttaa sairaalan yhden valtion A29 palkkausluokkaan kuuluvan elektroenkefalogilääkärin viran valtion BI palkkausluokkaan kuuluvaksi ylilääkärin viraksi, jossa sairaalalisä on 876 mk/kk, ja 12. palkkaluokkaan kuuluvan käsityönohjaajan viran 14. palkkaluokkaan kuuluvaksi vastaavan käsityönohjaajan viraksi (5.6. 441 §).

Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa Kallion osaston yhden 17. palkkaluokkaan kuuluvan ylihoitajan viran 16. palkkaluokkaan kuuluvaksi apulaisylihoitajan viraksi ja yhden 14. palkkaluokkaan kuuluvan osastonhoitajan viran 11. palkkaluokkaan kuuluvaksi sairaanhoitajan viraksi 1.7. alkaen (5.6. 440 §).

Nikkilän sairaala. Kaupunginvaltuusto päätti muuttaa sairaalan 14. palkkaluokkaan kuuluvan apulaisyölyhoitajan viran 16. palkkaluokkaan kuuluvaksi yölyhoitajan viraksi ja mielisairaanhoidajakoulun 18. palkkaluokkaan kuuluvan johtajaopettajan viran samaan palkkaluokkaan kuuluvaksi johtajattaren viraksi sekä siirtää Marian sairaalan 5. palkkaluokkaan kuuluvan apteekkiapulaisen viran pysyväisesti Nikkilän sairaalan viraksi 1.1.1964 alkaen (5.6. 441 §, 28.11. 874 §).

Nikkilän sairaalan perhehoitopotilaista hoitokotien pitäjille suoritettavat hoitomaksut päätettiin 1.8. alkaen korottaa siten, että kuukausimaksu on erikoisloukan potilaasta enintään 150 mk ja muissa luokissa enintään 127 mk, jolloin potilaiden sijoittamisesta eri maksuluokkiin päättää sairaalan ylilääkäri. Samalla päätettiin ko. hoitomaksut sitoa viralliseen elinkustannusindeksiin lokakuu 1951 = 100 siten,

että indeksin muuttuessa 5 % suoritetaan sairaalalautakunnan toimesta vastaava tarkistus kunkin indeksiarvon laskemiskauden alusta alkaen pyöristämällä tällöin maksut lähimpään täyteen 50 penniin. Edelleen kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään perhehoitomäärärahoja enintään 63 000 mk:lla (28.11. 875 §).

Nikkilän sairaalan uuden saunan rakentamista varten kaupunginvaltuusto myönsi pääomamenoihin kuuluvista ao. määrärahoista 65 800 mk (8.5. 364 §).

Röykän sairaala. Samoista määrärahoista kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan käyttämään enintään 42 680 mk sairaalan saunarakennuksen rakentamista ja välttämättömien ympäristötöiden suorittamista varten (4.9. 625 §).

Pääomamenoihin kuuluvista käyttövaroistaan kaupunginvaltuusto myönsi sairaalalautakunnan käytettäväksi 6 470 mk:n suuruisen lisämäärärahan Röykän sairaalan keittiön kuljetusastioiden pesutilan järjestämistä varten sekä 5 650 mk:n suuruisen lisämäärärahan henkilökunnan pesu- ja pukuhuoneiden järjestämistä varten. Vielä kaupunginvaltuusto oikeutti yleisten töiden lautakunnan aloittamaan ja suorittamaan sairaalan vedenottamorakennuksen ja siihen liittyvien laitteiden sekä jätevesilammen ruoppauksen ja ilmastoinnin edellyttämät, kustannuksiltaan 189 000 mk:aan nousevat työt. Em. työt saatiin aloittaa ja suorittaa valtionapuasien ratkaisua odottamatta (11.12. 922, 923 §).

Pukinmäen hoitokodin 4. palkkaluokkaan kuuluva keittäjän virka päätettiin muuttaa 1.7. lukien 5. palkkaluokan keittäjän viraksi (5.6. 441 §).

Pääomamenoihin sairaalarakennusten suunnittelua ja rakentamista varten merkityistä määrärahoista kaupunginvaltuusto myönsi 17 190 mk Pukinmäen hoitokodin muuttamista varten öljylämmitteiseksi (8.5. 364 §).

Laakson sairaala. Kaupunginhallitus oli 9.5. tehnyt lääkintöhallitukselle esityksen Laakson sairaalan kahden potilasosaston, joissa oli yhteensä 80 hoitopaikkaa, muuttamiseksi kirurgisiksi osastoiksi sen takia, että Marian sairaalan puurakennukset n:o 6 ja 9, joissa on yht. 60 hoitopaikkaa, joudutaan purkamaan Ruoholahden ratapihajärjestelyjen vuoksi. Tämä kirurgisen toiminnan aloittaminen Laakson sairaalassa aiheutti eräitä muutostöitä, jonka vuoksi kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään ko. sairaalan kalustonhankintamäärärahaa enintään 167 349 mk:lla kaluston hankkimista varten mainittua kahta potilasosastoa varten sekä käyttämään v:n 1962 talousarvion pääomamenoihin sairaalarakennuksia varten merkitystä määrärahasta enintään 66 000 mk potilasosastojen rakennus- ja muutostöitä varten (19.6. 499 §).

Kertomusvuoden vastaavalta tililtä kaupunginvaltuusto myönsi 428 000 mk:n lisämäärärahan sairaalan hallintorakennuksen ensimmäisen kerroksen ja kellarikerroksen muutostöiden loppuun suorittamista varten (3.4. 285 §).

Tuberkuloositoimiston 8. palkkaluokkaan kuuluva apuhoitajan virka päätettiin siirtää 6. palkkaluokkaan 1.7. lukien (5.6. 441 §, 19.6. 500 §).

Tuberkuloottisten asuntolat ja hoitokoti. Kaupunginvaltuusto päätti, että seuraavat työt saadaan aloittaa ja suorittaa valtionapuasien ratkaisua odottamatta: tuberkuloottisten asuntolain muuttaminen keskuslämmitteiseksi ja yhden asuntolan muuttaminen 40 hoitopaikkaa käsittäväksi hoitokodiksi (24.4. 325 §).

Sairaanhoitajakoulu. Lääkintöhallitus oli lähettämässään kirjelmässä ilmoittanut, että sairaanhoitajakoulun helpottamiseksi olisi sairaanhoitajakoulutusta lisättävä

1. Kaupunginvaltuusto

ottamalla sairaanhoitajakouluihin ja -opistoihin ylimääräisiä oppilasryhmiä sekä perustamalla uusia kouluja. Lääkintöhallitus oli samalla pyytänyt kaupunkia harkitsemaan ylimääräisen oppilasryhmän ottamista kaupungin sairaanhoitajakouluun vielä kertomusvuoden aikana. Kaupunginvaltuusto päätti, poiketen v. 1951 tekemästään päätöksestä, että kaupungin sairaanhoitajakoulussa v. 1964 aloitettava kurssi järjestettäisiin suomenkielisenä ja että seuraava ruotsinkielinen kurssi siirrettäisiin aloitettavaksi vasta keväällä 1966. Edelleen päätettiin em. kahden kurssin oppilasmäärää korottaa (29.5. 404 §).

Kätilöopisto. Kaupunginvaltuusto oli 17.10.1962 esittänyt lääkintöhallitukselle, että valtion ja kaupungin kesken Kätilöopiston rakentamisesta ja käyttämisestä v. 1954 tehdyn sopimuksen eräät kohdat muutettaisiin. Valtioneuvosto oli 14.2. oikeuttanut lääkintöhallituksen muuttamaan mainitun sopimuksen kaupunginvaltuuston esityksen mukaisesti (3.4. 270 §).

Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaalan käyttämistä koskevan sopimuksen uusimiseksi kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään Suomen Punaisen Ristin keskushallituksen kanssa sopimuksen helsinkiläisten potilaiden hoitamisesta Suomen Punaisen Ristin plastiikkasairaalassa edelleen 1.1.1964 alkaen muutoin entisillä ehdoilla, paitsi että sopimuksen 3. kohta olisi seuraava:

Kohdassa 2 tarkoitetun hoitomaksun lisäksi kaupunki suorittaa ko. potilaiden hoidosta sairaalalle vuosineljänneksittäin hoitopäivien mukaisena korvauksena 39 mk hoitopäivältä. Kaupungin sairaalalle suorittama hoitopäivämaksu sidotaan v:n 1963 joulukuun viralliseen elinkustannusindeksiin ja seuraa se tämän indeksin muutoksia 1.1.1964 alkaen, kuitenkin siten, ettei alle 5 %:n muutoksia oteta huomioon (11.12. 921 §, v:n 1961 kert. s. 35).

Työterveyslaitoksen käyttämistä koskevan sopimuksen tarkistaminen. Kaupunginvaltuusto päätti, että kaupungin ja Ammattilääkietieteen säätiön kesken Työterveyslaitoksen käyttämisestä tehdyn sopimuksen 2. kohta muutetaan 1.1.1964 alkaen seuraavan sisältöiseksi:

2) Helsingin kaupungilla on etuoikeus käyttää vähintään kymmentä (10) sairaansijaa laitoksessa. Sairaanhoidosta osastolla peritään helsinkiläisiltä enintään kaupungin yleissairaaloita varten vahvistettu kulloinkin voimassa oleva hoitomaksu. Kaupunki suorittaa lisäksi laitokselle potilaiden hoidosta neljännesvuosittain kultakin hoitopäivältä 32 mk:n suuruisen korvauksen siten, että tästä suoritetaan kunkin vuosineljänneksen alussa ennakkoa 25 000 mk lopputilityksen tapahtuessa asianomaisen vuosineljänneksen päätyttyä. Kaupungin säätiölle suorittama hoitopäivämaksu ja ennakkomaksu sidotaan viralliseen elinkustannusindeksiin joulukuun 1963 ja seuraavat ne tämän indeksin muutoksia 1.1.1964 alkaen, kuitenkin siten, ettei alle 5 %:n muutoksia oteta huomioon (28.11. 876 §).

Ahtelan lomakodin käyttämisestä kaupungin sairaalain toipilaskotina oikeutettiin sairaalalautakunta tekemään Virkamiesliiton kanssa sopimus 1.6. alkaen muutoin entisillä ehdoilla, paitsi että hoitopäivämaksu olisi 15 mk. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään määrärahoja Toipilaskodit enintään 30 000 mk:lla (29.5. 405 §, v:n 1961 kert. s. 35).

Hoitopaikkojen varaaminen Toivonkoti-nimisestä sairaskodista. Vartiokylässä sijaitsevan Toivonkoti-nimisen sairaskodin omistaja, rva Lyyli Rajala oli tarjonnut laitoksen hoitopaikkoja kaupungin käyttöön. Huomioon ottaen kroonisten sairaiden

hoitopaikkapulan olisi sairaalalautakunnan mielestä kaupungin etujen mukaista varata Toivonkodista paikkoja ja tehdä Rajalan kanssa asiasta sopimus. Lääkintöhallitus oli 13.5. suostunut Toivonkodin toimiluvan muutokseen ja hyväksynyt sairaansijaluvuksi 89. Lääninlääkärin mielestä kuuluisi hoitokodin valvonta kaupungille ja tässä tarkoituksessa olisi parasta, että kaupunki palkkaisi hoitokotia varten lääkärin, joka tällöin ei olisi missään riippuvuussuhteessa Toivonkotiin. Sama menettely sopisi myös ylihoitajaan nähden. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään rva Lyyli Rajalan kanssa esitetyn sopimuksen Toivonkodin hoitopaikkojen varaamisesta helsinkiläisiä potilaita varten 1.7. alkaen. Samalla kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan ylittämään ao. määrärahoja lääkärin ja ylihoitajan palkkaamiseksi Toivonkotiin (5.6. 443 §).

Sairaalalautakunta oli sittemmin ehdottanut Toivonkodin käyttämisestä tehdyn sopimuksen uusimista eräin tarkistuksin, koska ko. laitoksen käyttämisestä pitkäaikaista sairaalahoidoa tarvitsevien potilaiden hoitopaikkana oli saatu myönteisiä kokemuksia. Kaupunginvaltuusto oikeutti sairaalalautakunnan tekemään rva Rajalan kanssa jäljempänä mainitun sopimuksen Toivonkodin hoitopaikkojen varaamisesta helsinkiläisiä potilaita varten 1.1.1964 alkaen.

1) Kaupungilla on oikeus saada käyttöönsä sairaanhoitolaitoksesta lääkintöhallituksen hyväksymät 120 hoitopaikkaa, joille otetaan hoidettaviksi sellaisia Helsingin kaupungissa hengillekirjoitettuja kroonisesti sairaita potilaita, joiden voidaan katsoa saavan tarpeellisen hoidon mainitussa laitoksessa ja joiden sairaus ei yleensä vaadi erikoishoitoa eikä ole laadultaan tarttuvaa.

2) Potilaiden toimittaminen sairaanhoitolaitoksessa oleville kaupungin hoitopaikoille tapahtuu sairaalakeskuksen välityksellä, mistä johtuen laitos on velvollinen päivittäin ilmoittamaan mainitulle keskukselle vapautuvista hoitopaikoista.

3) Kaupunki suorittaa sairaanhoitolaitokselle korvauksena hoitopäiviltä 26 mk, josta vähennetään laitoksen potilaalta perimä hoitopäivämaksu.

Sairanhoitolaitos on oikeutettu perimään potilaalta kaupungin yleissairaala-taksan mukaisen yleisen hoitopäivämaksun.

Hoitopäivämaksu sisältää korvauksen potilaan normaalista sairaalahoidosta, kuten kaikista hoidossa tarvittavista lääkkeistä, sairaalatarvikkeista, ravinnosta ja vaatteiden pesusta. Kaupunki suorittaa sairaanhoitolaitokselle korvauksen vain hoitopaikkojen todellisen käytön mukaan.

4) Siinä tapauksessa, että sairaanhoitolaitos joutuu suorittamaan tässä sopimuksessa tarkoitettujen potilaiden sairaankuljetuksia laitoksen ulkopuolelle, suorittaa kaupunki niistä laitokselle täyden korvauksen. Samoin suorittaa kaupunki laitokselle erikseen korvauksen lääkärin päivystysluonteisista sairaskäynneistä, potilaiden poliklinikkakäynneistä ja niiden yhteydessä suoritetuista tutkimuksista sekä mahdollisista obduktiokustannuksista.

5) Mikäli potilas varattomuutensa vuoksi on saanut Helsingin kaupungin huoltoviranomaisten antaman maksusitoumuksen sairaalahoitoon pääsyä varten, on sitoumus voimassa myös tämän sopimuksen tarkoittamassa sairaanhoitolaitoksessa.

6) Sairanhoitolaitos lähettää sairaalaviraston talousosastolle kuukausittain sairaalaviraston antamien ohjeiden mukaisesti laaditun kirjallisen selvityksen niistä potilaista, jotka edellisen kuukauden aikana on hoidettu kaupungin hoitopaikoilla. Kaupunki suorittaa sopimuksen mukaisen korvauksen sairaanhoitolaitokselle siten,

1. Kaupunginvaltuusto

että kuukauden viimeisenä arkipäivänä suoritetaan sairaanhoitolaitokselle osamaksuna 55 000 mk saman kuukauden hoitomaksuista loppusuorituksen tapahtuessa viimeistään 14 p:n kuluessa lopullisen laskun saapumisesta lukien. Mikäli tällöin ennakko ylittää lopullisen laskun summan, vähennetään erotus seuraavan kuukauden ennakosta.

7) Kaupungin viranomaisilla on oikeus suorittaa tarkastuksia sairaanhoitolaitoksessa ja saada laitoksen johdolta tarpeellisia tietoja myöskin laitoksen tilinpidosta ja muista taloudellisista seikoista.

8) Kaupunki ei vastaa hoitomaksujen perimisestä sellaisten potilaiden osalta, jotka eivät ole suorittaneet heille kuuluvaa osuutta hoitomaksusta eivätkä ole esittäneet huoltoviranomaisten antamaa maksusitoumusta.

9) Sairaanhoitolaitokseen ei saa ottaa potilaita enemmän kuin virallisesti vahvistettu hoitopaikkaluku edellyttää, ja on laitos velvollinen ilmoittamaan sairaalalautakunnalle niistä mahdollisista muutoksista, jotka koskevat lääkintöhallituksen laitokselle antamaa toimilupaa ja sairaansijojen lukumäärää.

10) Sairaanhoitolaitos sitoutuu palkkaamaan Toivonkotiin tässä sopimuksessa tarkoitettua hoitoa varten vähintään 11 sairaanhoitokoulutuksen saanutta sairaanhoitajaa, 2 lääkintävoimistelijaa, 17 apuhoitajaa, 28 sairaanhoitoharjoittelijaa, 8 sairaala-apulaista, 1 askarteluohjaajan ja 1 kylvettäjän edellyttäen, että laitos toimii täydellä kapasiteetilla.

Kaupunki sitoutuu puolestaan palkkaamaan sairaanhoitolaitokseen edelleenkin sairaanhoitoa valvovan lääkärin ja ylihoitajan.

11) Tämä sopimus, jota on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle, tulee voimaan 1.1.1964 ja voidaan puolin ja toisin irtisanoa noudattamalla 3 kk:n irtisanomisaikaa (13.11. 822 §).

Poliklinikoiden toiminnan tutkimiseksi olivat vt Leino ym. tehneet v. 1962 aloitteen, jossa kiinnitettiin huomiota siihen kohtuuttoman pitkään aikaan, jonka potilaat kaupungin poliklinikoilla, erityisesti Auroran sairaalassa joutuivat odottamaan vuoroaan ja siten menettämään useita tunteja työaikaansa. Aloitteentekijät olivat ehdottaneet, että kaupunginhallitusta kehoitettaisiin asettamaan toimikunta, joka saisi tehtäväkseen poliklinikoiden toiminnan tutkimisen niitä käyttävien potilaiden kannalta ja esityksen tekemisen siitä, millä tavoin todetut epäkohdat voitaisiin poistaa joko lääkärikuntaa lisäämällä tai muiden järjestelyjen avulla. Toimikunnassa tulisi potilaita edustavalla väestöllä olla riittävän suuri edustus. Sairaalalautakunta oli lausunnossaan huomauttanut, että poliklinikoiden toiminta ei ilmeisesti vastannut kasvanutta avohoidon kysyntää. Kaupungin yleissairaalain poliklinikoilla potilasikäntien määrä oli kahden viime vuoden aikana noussut n. 15 000:lla. Nousuun oli osaltaan vaikuttanut se, että yliopistollisen keskussairaalan poliklinikat olivat toimintansa alusta lähtien noudattaneet ns. lähetejärjestelmää, kun taas kaupungin poliklinikat ovat avopoliklinikoita, joista hoitoa haettaessa ei tarvita lääkärin lähetystä. Potilaiden odotusaikoja poliklinikoilla oli pyritty pienentämään varaamalla aika ennakolta ja rajoittamalla päivittäin vastaanotolle tulevien määrää. Tämä ajan varaamisvelvollisuus ei kuitenkaan koskenut päivystys- tai ensiaputapauksia. Poliklinikatoiminnan rationalisoimiseksi oli lisäksi järjestetty sisätautien ja kirurgian poliklinikoiden ohessa eri aikoina toimivia erikoispoliklinikoita mm. sydäntauteja, reumaattisia tauteja sekä eräitä lastentauteja varten. Ajanvarauksesta huolimatta

saapui poliklinikoille kuitenkin myös sellaisia, jotka varaamatta aikaa ennakolta pyrkivät tutkittaviksi päivystyspotilaina, vaikka heidän vammansa ei ollut äkillinen tai kiireellisen hoidon tarpeessa. Lautakunta puolsi lähete-poliklinikajärjestelmän ottamista käytäntöön, mikä ilmeisesti kuitenkin aiheuttaisi lääkäri-, laboratorio- ja röntgentutkimusten korvausjärjestelmän luomista. Kun lähiaikoina toteutuva yleinen sairausvakuutus kuitenkin tulee vaikuttamaan ratkaisevasti sairaalain poliklinikoiden toimintaan, ei lautakunnan mielestä ollut toistaiseksi aihetta muuttua entistä järjestelmää. Kaupunginhallitus oli huomauttanut, että Auroran sairaalan lastenpoliklinikoille oli niiden suuren työpaineen takia palkattu apulaislääkäri 1.7. lukien. Kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (28.11. 866 §).

Ilmaisen syöpätarkastuksen järjestämistä kaupungin asukkaille koskevassa aloitteessaan olivat vt Paasivuori ym. maininneet mm., että syöpään, joka on eräs pahimmista kansantaudeistamme, sairastuu vuosittain n. 10 000 henkilöä ja että jatkuvassa syöpähoidossa on n. 20 000—25 000 henkilöä. Pahanlaatuiset kasvannaiset aiheuttavat vuosittain n. 6 000—7 000 henkilön kuoleman. Näistä luvuista voidaan arvioida Helsingin osalle tulevan n. 10 %. Kaupungin sairaalapaikkapulan takia olisi syytä harkita ilmaisen syöpätarkastuksen saattamista pakolliseksi ja määräaikaiseksi. Samaten olisi selvitettävä ko. tarkastuksen aiheuttamat kustannukset. Kaupunginhallitus ilmoitti asettaneensa 18.10.1962 prof. Erkki Leikolan johdolla komitean tutkimaan syöpäsairaiden hoidon järjestämistä kaupungissa. Komitea oli antamassaan lausunnossa ilmoittanut mietintönsä valmistuvan lähiaikoina. Mietinnössä on perusteellisesti käsitelty myös em. joukkotutkimusten järjestämistä ja niiden toteuttamismahdollisuuksia. Nykyinen lainsäädäntö ei kuitenkaan anna mahdollisuutta pakollisten joukkotarkastusten suorittamiseen. Sen sijaan komitea tulisi ehdottamaan rajoitettujen, vapaaehtoisten joukkotarkastusten toimeenpanemista, joiden aiheuttamat kustannukset kaupunki suorittaisi. Koska aloitteessa ehdotettua asiaa jo tutkittiin kaupungin toimesta, kaupunginvaltuusto katsoi eo. lausunnon riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (18.9. 674 §).

Myöskin vt Ruohonen ym. olivat tehneet aloitteen, jossa ehdotettiin toimenpiteitä säännöllisten, ilmaisten kohtu- ja rintasyöpätarkastusten toimeenpanemiseksi 39—60 vuotiaitten naisten keskuudessa. Edellä Paasivuoren aloitteen yhteydessä mainittu komitea oli ilmoittanut ehdottavansa mietinnössään säännöllisten joukkotarkastusten suorittamista aloitteessa mainittujen syöpätapausten toteamiseksi varhaisessa vaiheessa. Kaupunginhallitus viittasi edellisen asian kohdalla mainitsemiinsa perusteluihin ja kaupunginvaltuusto katsoi lausunnot riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta (29.5. 428 §, 18.9. 675 §).

4. Sosiaaliset tehtävät

Huoltotoimi

Huoltoviraston toiminnan laajenemisen vuoksi kaupunginvaltuusto päätti perustaa virastoon 1.1.1964 lukien seuraavat virat: apulaisjohtajan virka (26), konttoripäällikön virka (24), toimistoesimiehen virka (21), kaksi huoltotarkastajan virkaa